

Høringsuttalelse NOU 2012:6 Arbeidsrettede tiltak

Innledning

Arbeidsdepartementet har oversendt «NOU 2012:6 Arbeidsrettede tiltak» på høring, med frist til 13. juli 2012 til å gi uttalelser til utredningen.

Vågsøy Kommune er glad for at Brofoss utvalget ønsker å styrke arbeidsmulighetene for personer med redusert arbeidsevne. Vi er også tilfredse med at utvalget understreker behovet for å øke innsatsen overfor disse målgruppene. Dette er etter vår oppfatning helt nødvendig, om en skal lykkes med å få flere ut i arbeidslivet.

Vi registrerer at utvalget er delt i sin anbefaling av fremtidig innretting av arbeidsrettede tiltak, og har fremsatt forslag til tre ulike modeller. På bakgrunn av dette bør det etter vår oppfatning utarbeides en stortingsmelding, der Regjeringen klargjør sine preferanser. Slik får vi det nødvendige grunnlaget for å treffe riktig beslutning.

Vågsøy Kommune støtter modell 1 som er den modellen som har størst tilslutning i utvalget.

Høringsuttalelse

Som eier av vekstbedriften ASVO Måløy AS har Vågsøy Kommune i løpet av 20 år vært med på å bygge opp et godt virkemiddelapparat for NOUens målgrupper. ASVO Måløy gir arbeidstilbud til mennesker med ulike utfordringer av fysisk, psykisk og sosial karakter. ASVO Måløy bistår NAV med å avklare funksjonsnivå i forhold til ordinært arbeid. Alle våre produksjoner er varer og tjenester som lokalmiljøet er avhengig av. Produksjonene er virkemiddelapparat som er bygget opp med spesiell tanke på at tiltaksdeltakerne skal få økende kjennskap til det lokale næringsliv. ASVO Måløy har også oppfølging av tiltaksdeltakere i ordinære bedrifter.

Det kommunale eierskapet er en styrke for attføringsarbeidet, og sikrer langsiktighet, stabilitet og ansvarlighet overfor bedriften. Våre eierrepresentanter i bedriftens styre bidrar med viktig lokalkunnskap, helsefaglig kompetanse og tverrfaglig tenkning, som er avgjørende for å skape gode løsninger for våre innbyggere med redusert arbeidsevne. Denne kunnskapen ivaretas best i modell 1, gjennom en videreutvikling av dagens system, basert på et tett samarbeid mellom kommunene, NAV som bestiller og tiltaksbedriften som leverandør.

Samtidig ser vi klart at dette systemet har forbedringspotensial. Det er ønskelig med en dreining der en fokuserer på et helhetlig attføringsløp, uten uhensiktsmessige tidsavbrudd. I så måte er modell 1s dreining fra aktivitetsrettede til individrettede tiltak et steg i riktig retning, da denne modellen vil gi mer fleksible løsninger tilpasset den enkelte.

Vågsøy kommune støtter kravene i modell 1 om bl.a. oppdatert metodikk og kompetanse hos tiltaksbedriftene og krav til endringsprosesser hos bruker. I tillegg tas det til orde for å

stille krav til ordinært arbeidsliv om å styrke sin inkluderingskompetanse. Vi mener dette til sammen vil styrke tilbudet til målgruppene.

Vågsøy Kommune støtter et samlet utvalg i at mer av attføringen skal foregå i ordinært arbeidsliv. Vi vil påpeke at attføringsarbeidet fremdeles bør utføres av personer med nødvendig attførings- og inkluderingskompetanse. Vi er svært usikre på om næringslivet er klar til å overta det arbeidet som er foreslått i modell 2, den såkalte arbeidsinkluderingsmodellen. Modell 2 kunne medføre at dagens vekst- og attføringsbedrifter blir borte. Sammen med bedriftene vil også deres ekspertise i tilrettelagt arbeid og attføring forsvinne. Dette er ekspertise som det vil være vanskelig å samle igjen.

Vågsøy kommune stiller seg kritisk til om det er riktig og hensiktsmessig at NAV gis en utvidet rolle i attføringsarbeidet, som arrangerer av attføringstjenester slik modell 2 forutsetter.

NAV bør fortsatt ha rollen som avklarende, kontrollerende og oppfølgende instans.

Når det gjelder arbeidsmarkedstiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA) for personer med uførepensjon, er vi glade for at flertallet av utvalgets medlemmer går inn for å videreutvikle denne ordningen.

Konkurranseutsetting

Dagens eierskapsmodell forutsetter at et eventuelt overskudd skal komme tiltaksdeltakerne og bedriftene til gode. Dette prinsippet bør videreføres. Attføringsarbeidet er lite egnet for anbudsutsetting. En frykter at kvaliteten i arbeidet blir vesentlig redusert dersom dette arbeidet overtas av bedrifter som har bedriftsøkonomisk overskudd som fremste formål. Et anbudssystem vil redusere tilbudet til brukerne og da særlig for de brukerne som har størst bistands- og/eller tilretteleggingsbehov. Med kommunal eierstruktur sikrer en videre et geografisk likeverdig tilbud til brukerne i distriktene.